

Sözcükler herkesindir, eyvallah!... Fakat onlara en ince, en kıvrak ve en unutulmaz anlamlar vermiş, kendi canından can katmış faniler yok değildir. Kimi sözcükler, bir şairin, bir denemecinin dilinde, herkeste olduğundan daha çalimli, daha gösterişli durur, daha zengin dünyalara kapı açar.

(1. ve 2. sorular parçaya göre cevaplandırılacaktır.)

1. Parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sözcükler herkesin ortak malıdır.
- B) En iyi sözcükler ince ve kıvrak olanlardır.
- C) Sözcükler usta ellerde daha kıymetli olurlar.
- D) Zengin dünyalara ancak sözcüklerle girilir.

2. Parçada geçen "en kıvrak" ifadesiyle anlatılmak istenen ne olabilir?

- A) Sözcüklerin hareketli olması
- B) Sözcüklerin duygu yoğunluğu
- C) Sözcüklerin sevimli olması
- D) Sözcüklerin çok anlamlılığı

3. Hani anlatırlar ya, iki kurbağa bir süt kovasına düşer. Bunlardan biri kovaya düşer düşmez paniğe kapılır. "Artık buradan kurtulmam imkânsız." diyerek bırakır kendini ve boğulur. İkincisi ise: "Boğulsam da sonuna dek direneceğim, çırpınacağım." der. Dediği gibi de yapar. Ayaklarıyla sürekli devinmeye, sütü hareket ettirmeye başlar. Bu devinin sonunda süt, yağ bağlar. Kurbağa da yağ tabakasının üzerinde kalarak kurtulur.

Parçanın ana fikri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Hayat acı tatlı sürprizlerle doludur.
- B) En zor durumlarda bile mücadele gerekir.
- C) Kimilerinin hayatında şans çok önemlidir.
- D) Çalışanlar mutlaka başarıya ulaşır.

4. Haşmetli ve yalçın uçurumların eteğinde beyazdan öfkelerle köpürüp yüksek köprüleri tınmadan geçen, yüksek yaylaların gözünü kamaştıran şimşeklerin yanık kokusunu düzlüklerde derviş gibi demlenerek efillenen sazlıklara taşıyan, tatlısu göllerinin şeker lezzetini kireç kayalıklarının teninde ürperten sular; gölde rüzgâr kırışığı,

çavlanda heyecan sarhoşu, düzde toprak barışığı, dolapta bostan alışığı sular...

Paragrafta bahsedilen "sular" için hangisi söylenemez?

- A) Bazen çok hırçın bazen sakin olduğu
- B) Canlıların yaşamasına yardımcı olduğu
- C) Çok yükseklerden doğup geldiği
- D) Her zaman berrak olduğu.

5. Bu topraklar bizim olalı güneş bir başka güzel doğup batıyor. Dereler türkü söyleyerek akıyor. Anadolu çiğdemi baharın müjdecisi olmuş bize. Dağlarında güzel Türkçe konuşan çobanların kaval sesinde yine vatan türküleri nefeslenir.

Paragraftaki görüşleri savunan bir kişi aşağıdakilerin hangisiyle nitelendirilemez?

- A) Karamsar
- B) Mutlu
- C) Memnun
- D) Sevgi dolu

6. Necatiğil, şiiri bir çizgi üzerinde götüren biri değildir. Öz yönünden olsun, biçim yönünden olsun, bugünkü şiirleriyle eski şiirleri arasında yapacağımız karşılaştırmalar sonunda şairin genişleyen çemberlerde olduğunu görürüz. Tek bir çizgi üzerinde yürüyen bir kişi değildir o.

Paragrafta anlatılan şair için hangisi söylenebilir?

- A) Edebi anlayışı tek düzedir, değişmemiştir.
- B) Eski şiirleriyle yeni şiirleri aynı özelliktedir.
- C) Şiirlerini toplum için yazmıştır.
- D) Tek düzeliğe kaçınan yenilikçi biridir.

Bir şairin, yazıcının evidir sözcükler, kuş tüyü yastığıdır; havası, suyu, ekmeği ve tuzudur. Sözcüklerin balını sızdırmaktır onun işi, peteğini örmektir. Bir çocuk için oyuncakları neyse, yazı adamı için de odur sözcük. Ruhunun fotoğrafını onlarda görür, kalbinin atışlarını onda / onlarda duyurur. Ve kendi sözcükleri olur onlar da; yaşar kendi adıyla. Adı sözcüklerde yaşar onun. (7. ve 8. sorular parçaya göre cevaplandırılacaktır.)

7. Parçaya göre hangisi yazarın görevi değildir?

- A) Yeni sözcükler türetmek
- B) Sözcükleri en iyi şekilde kullanmak
- C) Sözcükleri korumak
- D) Adını onlarda yaşatmak

8. Parçadaki "balını sızdırmak" sözüyle anlatılmak istenen nedir?

- A) Sözcükleri tatlandırmak
- B) Sözcükleri etkili kullanmak
- C) Sözcükleri ölümsüz kılmak
- D) Sözcüklere çeşitli anlamlar katmak

9. Atatürk'ün bitmez enerjisinin ilk aşaması yetiştirme tarzında görülür. Bilindiği gibi o bir halk çocuğudur. Ailesinden kendisine ne servet ne şöhret kalmıştır. Çocuk yaşında askeri okula girmiştir. Bu okulda öğrendiği bilgiler dışında kendi çabası ile Fransızca öğrenmiş ve bu dilde yazılmış askerlik eğitimi üzerine olduğu kadar, siyaset, hukuk ve edebiyat eserlerini de okumuştur. Yukarıdaki parçaya göre aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün kendisini yetiştirmesini sağlayan başlıca etmenlerden değildir?

- A) İyi bir okuyucu olması,
- B) Kendi çabasıyla Fransızca öğrenmesi,
- C) Fransızca yazılmış eserler okuması,
- D) Okuduklarını başkalarıyla tartışması.

10. İradeli olmak sizin için yaşam tarzı olursa onun için harcadığınız çabayı hiç hissetmezsiniz. Alışkanlıklarınızı değiştirirken hep biraz acı çekersiniz ve sonunda mutlu olur, zorlanmadan yaparsınız. Halbuki irade zayıflığı gösterdiğiniz işlerde hep acı çeker, sonunda pişmanlık duyarsınız.

Parçada asıl anlatılmak istenen aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Herkes iradesini yenecek güçtedir.
- B) İradeli olmak çok zordur.
- C) İrade zayıflığı gösterilirse acı çekilir.
- D) İsteklerimizi engellemek zordur.

11. Gurbetin cemresi düştü içime
Karardı yine gökler
Yalnızım, bu şehirde yapayalnızım
Ne ben kimseyi beklerim
Ne kimse beni bekler.

Şiire hakim olan asıl duygu hangisidir?

- A) Karamsarlık
- B) Yalnızlık
- C) Ümitsizlik
- D) Memleket özlemi

12. Aşağıdakilerden hangisi bir paragrafın giriş cümlesi olamaz?

- A) Atasözü uzun gözlem ve tecrübeler sonunda ortaya çıkar.
- B) İnsanın düşündüğünü söylemeden edemediği dakikalar da olur.
- C) Yazar eserinde konunun seçimine ve üslubuna önem vermelidir.
- D) Sanat eserini değerlendirirken bir eleştirmen tarafsız olmalıdır.

13. Olaylar beni aşırı ölçüde etkiliyor. Başkasının fazla üzülmeyeceği bir durum bile beni yıkabiliyor. Hareketlerimin anormal olduğunu zannediyorum. Yanlış yaparım korkusuyla olaylara müdahalede çok geç kılıyorum. Birilerinin beni izlediğini sanıyor; insanların benimle alay ettiğini düşünüyorum. Yukarıdaki sözleri söyleyen kişinin en belirgin özelliği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Cesur
- B) Kuruntulu
- C) Sevecen
- D) Heyecanlı

14. Dünyadan almış, ne çıkar Almamış, ne çıkar hevesini Arkasında bırakmış gider Güllerin en pembesini Ve kuzuların en körpesini Şiirde bahsedilen varlık aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) Anne
- B) Sevgili
- C) Çocuk
- D) Vatan

15. Çevresindekilerin seline kapılıp binebildi gelen minibüslerden birine. Zaten taşıt durmadan önce dolmuş sayılırdı. Son binerlerle soluk alacak yer kalmamıştı içeride. Kapı kapanıyordu. Muavin basamağın üstünde gidiyordu.

Yukarıdaki parçada anlatım tekniklerinden hangisi kullanılmıştır?

- A) Betimleme
- B) Öyküleme
- C) Örneklendirme
- D) Benzetme

16. Eskiler nedense sözden korkmuşlar; bizi söylemekten yıldırılmışlar. Hep dinlemeyi ve susmayı öğretmişler. Söz bir bela sayılmış, susmak ise en yüce erdem. Birini övmek mi istiyorsunuz, şaşmaz ölçü hazır:

Paragraf aşağıdaki cümlelerin hangisiyle sürdürülebilir?

- A) Ağzındaki baklayı çıkarmaz.
- B) Bir söyle iki işit.
- C) Tatlı ye tatlı söyle.
- D) Ağzı var dili yok.

17. Ağaçlar budanırsa, daha zinde ve kuvvetli bir hayata girer. Bir nesil, kendi mazisine ve onun taşıdığı şereflere mirasçı olursa, daha kudretli yetişir ve kendine güveni artar. Veya en azından millî kabiliyetlerinin hudutlarını görür. **Paragrafın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?**

- A) Bir nesle düşen görev vatanın hudutlarını korumaktır.
- B) Kendi geleneklerine bağlı kalan nesiller daha sağlam yetişir.
- C) Maziye sığınan milletler hep mazide kalmıştır.
- D) Bir ağacın budanması, onun daha çabuk gelişmesini sağlar.

18. Yıldızlar, bütün ışıklarını unutturuyor sanki. O titrek, o serin ışıklar, açık bir pencereden gizlice odalara sızıyor ve çocukların yüzlerini okşuyor. Annelerin uykusu bölünüyor yıldız hışırtılarından. Yüzlerini yıldızların okşadığı çocuklar, uykularında gülümsüyor."

Diyan birisi aşağıdakilerden hangisi ile nitelendirilebilir?

- A) Karamsar
- B) iyilikbilir
- C) Vefalı
- D) iyimser

19. İnsanların davranışları üzerinde fikir yürütmek isteyenler, bu davranışları birbirine uydurmakta çektikleri zorluğu hiçbir yerde çekmezler; çünkü bu davranışlar çok zaman birbirine öyle aykırıdır ki aynı tezgâhtan bu kadar çeşitli kumaş çıkması insana imkânsız gelir.

Yukarıdaki parçada insanların hangi özelliği daha

belirgin olarak verilmiştir?

- A) insanların uyum problemi
- B) İnsanların umutsuzluğu
- C) İnsanların kararsızlığı
- D) İnsanların doğruluk kaygısı

20. Dilini göstermek üzere ağzını açan yaşlı Ts'ung "Dilim hâlâ orada mı?" diye sormuş Laotze'ye "Evet" diye cevaplamış. O da: "Peki, dişlerim yerinde mi?" "Hayır, onlar gitmiş." "Dil yumuşaklığı sebebiyle kendini korumuş, dişler ise sertliği elden bırakmadıkları için tahrip olmuşlar." demiş yaşlı Çinli.

Parçanın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Zorluklara karşı direnç göstermek faydasızdır.
- B) Sert olma kırılırsın, esnek ol korunursun.
- C) Zor karşısında direnmek zarar getirir.
- D) Yumuşak maddelerin direnç özelliği fazladır.